

ingediend op **1830** (2023-2024) – Nr. 1
4 oktober 2023 (2023-2024)

Voorstel

van Els Ampe

tot wijziging van de Deontologische Code
van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers
inzake dienstverlening aan de bevolking

TOELICHTING

Het doel van de Deontologische Code was een mentaliteitswijziging tot stand te brengen onder de volksvertegenwoordigers om schijndienstbetoon en belangenvermenging te bestrijden. Sinds de inwerkingtreding in 1998 is er een verbetering als het gaat om dienstverlening aan de bevolking. Maar, deontologie gaat over meer dan over dienstverlening. Er is een lacune in de Code: de Code vermeldt niet hoe volksvertegenwoordigers moeten omgaan met kritiek van journalisten en opiniemakers in de media, en met burgers op sociale media.

Recent bleek dat een volksvertegenwoordiger preventieve censuur, intimidatie van burgers en machtsmisbruik toepaste om het eigen imago en de eigen reputatie op te poetsen en het eigenbelang te beschermen. Deze attitude kun je niet deontologisch correct noemen. In dit geval geldt de preventieve censuur en het publicatieverbod voor "elke andere natuurlijke persoon, vennootschap rechtstreeks of onrechtstreeks verantwoordelijk via om het even welke tussenpersoon of niet, via om het even welk persorgaan, medium of audiovisuele drager."

Machtsmisbruik door volksvertegenwoordigers wordt door de Code behandeld in diverse artikelen. Artikel 9 bepaalt: "Tussenkomen bij gerechtelijke instanties om de juridische besluitvorming te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden."

Het toepassen van preventieve censuur wordt niet vermeld in de Code. Er moet een wijziging komen van de Deontologische Code om preventieve censuur te bestrijden want professoren zijn het erover eens dat preventieve censuur ongepast is voor een volksvertegenwoordiger en zelfs tegen de Grondwet is:

- Koen Lemmens, professor Grondwettelijk Recht aan de KU Leuven: "Artikel 25 van de Belgische Grondwet blokkeert elke vorm van censuur." (2 oktober 2023, VRT NWS);
- Dirk Voorhoof, professor emeritus Mediarecht aan de UGent: "Dit kan niet. Zo'n beschikking op éénzijdig verzoekschrift, zonder recht op verweer, tegen een artikel dat nog niet gepubliceerd is, is een vorm van preventieve censuur. En censuur is verboden door de grondwet." (29 september 2023, De Morgen);
- Jogchum Vrielink, grondwetspecialist KU Leuven: "Het is daarom niet altijd onwettig om informatie die gelekt is in je berichtgeving te gebruiken. Als er voldoende maatschappelijk belang bij gemoeid is, kan het. Er lijkt me potentieel een aanzienlijk belang bij berichten over mogelijk racistische uitspraken van een vooraanstaand politicus van een linkse partij." (2 oktober 2023, Het Nieuwsblad).

Els AMPE

VOORSTEL

Artikel 1. In het opschrift “Deontologische Code van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking” worden de woorden “inzake dienstverlening aan de bevolking” opgeheven.

Art. 2. Er wordt een nieuw hoofdstuk 6/1, dat bestaat uit artikel 36/1, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 6/1. Preventieve censuur

Art. 36/1. Het is de Vlaamse volksvertegenwoordigers verboden om preventieve censuur toe te passen.”.

Art. 3. De bepalingen van deze wijziging van de Deontologische Code van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers treden in werking op 4 oktober 2023.

Els AMPE